VII kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Spraw Wewnętrznych**
(nr 90)
z dnia 19 czerwca 2013 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Spraw Wewnętrznych (nr 90)

19 czerwca 2013 r.

Komisja Spraw Wewnętrznych, obradująca pod przewodnictwem posła **Marka Wójcika (PO)**, przewodniczącego Komisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

– rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji Finansów Publicznych Sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r. (druk nr 1414) wraz z analizą NIK w zakresie:

1) części budżetowej 42 – Sprawy wewnętrzne,

a) dochody i wydatki,

b) dotacje podmiotowe i celowe,

c) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych;

2) części budżetowej 85 – Budżety wojewodów ogółem, w zakresie działu: 754 – Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa,

a) dochody i wydatki,

b) dotacje celowe,

c) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych;

3) dochodów budżetu środków europejskich, wydatków budżetu środków europejskich, wykonania dochodów i wydatków budżetu środków europejskich oraz budżetu państwa w roku 2012 w zakresie Narodowej Strategii Spójności w latach 2007-2013, Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy, Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2009–2014, Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2009–2014, wykaz programów wraz z limitami wydatków i zobowiązań w kolejnych latach obowiązywania Narodowej Strategii Spójności w latach 2007–2013, Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy, Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2009–2014 i Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2009–2014, wykazu programów finansowanych z udziałem środków z budżetu Unii Europejskiej oraz niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) wraz z limitami wydatków budżetu państwa przeznaczonych na finansowanie tych programów, środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej w ramach Funduszu Spójności, prefinansowania zadań przewidzianych do finansowania pochodzących z budżetu Unii Europejskiej – zgodnie z przedmiotowym zakresem działania;

4) przychodów i wydatków państwowych funduszy celowych:

a) Funduszu Wsparcia Policji,

b) Funduszu Modernizacji Bezpieczeństwa Publicznego;

c) Funduszu – Centralna Ewidencja Pojazdów i Kierowców;

d) Funduszu Wsparcia Straży Granicznej;
e) Funduszu Wsparcia Państwowej Straży Pożarnej;
5) części budżetowej 83 – Rezerwy celowe w zakresie pozycji:
– 13 pomoc dla repatriantów,
– 15 pomoc dla cudzoziemców, którzy uzyskali status uchodźcy lub ochronę uzupełniająca na terytorium Rzeczypospolitej Polski i wymgają wsparcia w związku z procesem integracji,
– 22 budowa, modernizacja i utrzymanie przejść granicznych (w tym na sfinansowanie zobowiązań wynikających z umów dwustronnych dotyczących przejść granicznych) oraz utrzymanie obiektów pozostałych po przejściach granicznych na wewnętrznych granicach Schengen,
– 36 środki na realizację rządowego programu ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań „Razem bezpieczniej" wraz programem wieloletnim,
– 56 uzupełnienie wydatków na realizacje ustawy o dowodach osobistych,
– 67 rezerwa na zabezpieczenie bezpieczeństwa podczas Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej EURO 2012 – na wypłatę zryczałtowanego ekwiwalentu pieniężnego za przedłużony czas służby funkcjonariuszy Policji, Państwowej Straży Pożarnej, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu,
– 69 środki na modernizację Policji, Państwowej Straży Pożarnej i Biura Ochrony Rządu,
– 72 środki na podwyżkę uposażeń funkcjonariuszy Policji od dnia 1 lipca 2012 r.,
– 80 środki na podwyżkę od dnia 1 października 1012 r. uposażeń funkcjonariuszy: Straży Granicznej – w kwocie 16.438 tys. zł, Biura Ochrony Rządu – w kwocie 2256 tys. zł i Służby Więziennej – w kwocie 27.240 tys. zł (art. 42 ust.1 ustawy budżetowej na rok 2012);
6) planu finansowego instytucji gospodarki budżetowej z zał. nr 13:
a) Centralny Ośrodek Informatyki;
b) Centrum Usług Logistycznych;

– rozpatrzenie sprawozdania z działalności NIK w 2012 r. w zakresie Departamentu Porządku i Bezpieczeństwa Wewnętrznego;

– przyjęcie propozycji do planu pracy NIK na 2014 r.;

– sprawy bieżące.

W posiedzeniu udział wzięli: **Marcin Jabłoński** podsekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych wraz ze współpracownikami, **nadinsp. Wojciech Olbryś** zastępca komendanta głównego Policji wraz ze współpracownikami, **płk Mirosław Depko** zastępca szefa Biura Ochrony Rządu wraz ze współpracownikiem, **nadbryg. Marek Kowalski** zastępca komendanta głównego Państwowej Straży Pożarnej wraz ze współpracownikiem, **Magdalena Miler** naczelnik w Ministerstwie Finansów wraz ze współpracownikami, **ppłk Wioleta Gorzkowska** zastępca dyrektora Biura Finansów Komendy Głównej Straży Granicznej wraz ze współpracownikiem, **Marek Bieńkowski** p.o. dyrektora Departamentu Porządku i Bezpieczeństwa Wewnętrznego Najwyższej Izby Kontroli wraz ze współpracownikami, **Grzegorz Nems** przewodniczący Zarządu Głównego NSZZ Policjantów wraz ze współpracownikiem, **Tomasz Podolski** wiceprzewodniczący Zarządu Krajowego Związku Zawodowego Stra-

żaków „Florian” wraz ze współpracownikiem, **Marcin Kolasa** wiceprzewodniczący NSZZ Funkcjonariuszy Straży Granicznej i **Władysław Kmiecik** wiceprzewodniczący Krajowego Zarządu Związku Zawodowego Pracowników Cywilnych MSWiA ds. pracowników Straży Granicznej.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Jacek Karolak, Anna Pilarska i Aniela Rytel** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Marek Wójcik (PO):

Otwieram posiedzenie Komisji. Witam bardzo serdecznie pana ministra Marcina Jabłońskiego, który chyba pierwszy raz ma okazję być na posiedzeniu naszej Komisji sejmowej, dzisiaj z wyjątkowo licznym gronem współpracowników. Pozwolicie państwo, że nie będę was wszystkich witał, ale mam nadzieję, że w toku dyskusji też będziecie państwo zabierali głos. Witam pana gen. Marka Bieńkowskiego, który reprezentuje Najwyższą Izbę Kontroli, jak również przedstawicieli związków zawodowych wszystkich służb podległych ministerstwu.

Dzisiejsze posiedzenie jest poświęcone rozpatrzeniu i zaopiniowaniu dla Komisji Finansów Publicznych sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r. wraz z analizą NIK w zakresie właściwych Komisji części budżetowych. Za chwilę poproszę pana ministra o zabranie głosu, a koreferat w imieniu Komisji wygłosi później pan poseł Siarka. Panie ministrze, oddaję panu głos.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych Marcin Jabłoński:

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, chcę zwrócić uwagę, że szczegółowe informacje, bardzo precyzyjnie przedstawione, Wysoka Komisja otrzymała w „Informacji o wykonaniu budżetu za 2012 r.”, w związku z tym skupię się na przedstawieniu zasadniczych, najistotniejszych parametrów, które będą stanowiły punkt odniesienia dla dyskusji i ewentualnych pytań szanownych państwa posłów.

W części 42 – Sprawy wewnętrzne osiągnięto dochody w wysokości 89.490 tys. zł, co stanowi 107,3% pierwotnie zakładanego planu. Pozyskaną w dziale 754 – Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa kwotę 61.982 tys. zł, czyli około 70%, stanowią głównie wpływy z tytułu najmu, dzierżawy i sprzedaży składników majątkowych, pobranych opłat, grzywien i kar pieniężnych.

Wydatki, które zostały zaplanowane w ustawie budżetowej, wyniosły 17.657.956 tys. zł, z tego wydatki budżetu państwa 17.619.640 tys. zł, a z budżetu środków europejskich 38.316 tys. zł. W ciągu roku plan wydatków został per saldo zwiększony o kwotę 400.193 tys. zł, z tego budżet państwa o kwotę 383.017 tys. zł i budżet środków europejskich o 17.176 tys. zł. Wskutek tego plan budżetu po zwiększeniach wyniósł 18.058.149 tys. zł, w tym plan wydatków budżetu państwa 18.002.657 tys. zł oraz budżet środków europejskich 55.492 tys. zł. Faktycznie wydatkowano przy realizacji budżetu kwotę 17.897.360 tys. zł, tj, 99,1% budżetu, z tego wydatki budżetu państwa wyniosły 17.851.179 tys. zł – stanowi to 99,2% budżetu – oraz z budżetu środków europejskich 46.188 tys. zł, co daje 83%.

W dziale 754 – Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa wydatkowano 10.185.480 tys. zł, tj. 99,6%, a w dziale 753 – Obowiązkowe ubezpieczenia społeczne kwotę 7.139.064 tys. zł, co daje 98,6%. Na dotacje podmiotowe i celowe wydatkowano 159.115 tys. zł, tj. 99,3% planu.

Wydatki na wynagrodzenia i uposażenia to kwota 6.780.816 tys. zł. Faktyczne zatrudnienie wyniosło 142.347 osób, co daje łącznie 92,5% planu, z tego 113.214 funkcjonariuszy i 29.133 pracowników cywilnych. Przeciętne miesięczne uposażenie funkcjonariuszy wynosiło 4267 zł, a wynagrodzenie pracowników cywilnych 2946 zł.

W odniesieniu do podstawowych formacji resortu wydatki i zatrudnienie przedstawiało się w następujący sposób. Planowane wydatki Policji wynosiły 8.422.814 tys. zł, a faktycznie wydatkowano 8.389.187 tys. zł, co daje 99,6% pierwotnego planu. Na rok 2012 dla Policji ustalono 102.309 etatów funkcjonariuszy, natomiast faktyczne zatrudnienie wyniosło 95.686 osób, czyli 93,5% planu. Przeciętne uposażenie wynosiło 4248 zł. Planowane zatrudnienie pracowników cywilnych wynosiło 24.440 pracowników, faktycz-

nie zatrudniano 23.056 osób, co daje 94,3% planu zatrudnienia. Przeciętne wynagrodzenie wynosiło 2805 zł.

W przypadku Państwowej Straży Pożarnej planowane wydatki łącznie w części 42 i 85 wynosiły 2.421.941 tys. zł, a faktyczne zrealizowane 2.379.752 tys. zł, co daje 98,3% planu. Zaplanowano 30.489 etatów funkcjonariuszy, faktyczne zatrudnienie wynosiło 30.128 osób, tj. 98,8% planu. Przeciętne uposażenie w tym wypadku to 3998 zł. Planowane zatrudnienie pracowników cywilnych PSP wynosiło 1807 osób, faktycznie zatrudnionych było 1726, co stanowi 95,5% planu, z przeciętnym wynagrodzeniem 2865 zł.

Jeśli chodzi o Straż Graniczną, zaplanowano w budżecie wydatki w wysokości 1.325.761 tys. zł, faktycznie wydatkowano 1.322.311 tys. zł, czyli 99,7% planu. Planowane zatrudnienie funkcjonariuszy wynosiło 16.594 osób, a faktycznie służbę pełniło 14.728 funkcjonariuszy, co stanowi 88,8% pierwotnego planu. Przeciętne wynagrodzenie wynosiło 4313 zł. Przewidywano 4400 etatów pracowników cywilnych, faktyczne zatrudnienie wynosiło 3536, tj. 89,4% pierwotnego planu. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie wynosiło 2819 zł.

Jeśli chodzi o Biuro Ochrony Rządu, to na jego działalność przewidywano 204.178 tys. zł, faktycznie zrealizowano budżet w wysokości 202.484 tys. zł, co stanowiło 99,2% planu. Planowano 2286 funkcjonariuszy, faktycznie zatrudnionych było 1931 funkcjonariuszy, co stanowi 84,5% planu. Przeciętne miesięczne uposażenie funkcjonariuszy BOR wyniosło 4706 zł. Wielkość planowanego zatrudnienia pracowników cywilnych w BOR to 360 etatów, a faktycznie zatrudniano 294 osoby, co stanowi 81,7% planu, przy przeciętnym wynagrodzeniu 3030 zł.

Chciałbym dodać, że w resorcie w 2012 r. funkcjonowało pięć państwowych funduszy celowych oraz dwie instytucje gospodarki budżetowej. Szczegółowe wiadomości na ten temat znajdują się w przekazanej „Informacji o wykonaniu budżetu za 2012 r.".

Przedstawiając tę syntetyczną informację z podstawowymi parametrami, w imieniu Ministra Spraw Wewnętrznych pragnę prosić pana przewodniczącego oraz panie i panów posłów o przyjęcie przez Wysoką Komisję informacji o wykonaniu budżetu za 2012 r. w części 42 – Sprawy wewnętrzne i części 85 – Budżety wojewodów w zakresie PSP i Obrony cywilnej. Jeśli będzie potrzeba dyskusji, odpowiedzi na pytania, jest tu, jak pan przewodniczący był uprzejmy powiedzieć, grono przedstawicieli formacji, instytucji, zatem jesteśmy do państwa dyspozycji. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Marek Wójcik (PO):

Dziękuję, panie ministrze. Proszę o zabrania głosu pana posła Edwarda Siarkę.

Poseł Edward Siarka (SP):

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, szanowni państwo, panie ministrze, postaram się część budżetową 42 omówić od innej strony, żeby nie dublować informacji, które podał pan minister.

Zaczynając od dochodów, w części 42 budżetu państwa zaplanowano je w wysokości 83.398 tys. zł, zrealizowano w 2012 r. w kwocie 89.409 tys. zł. Dochody w tej części budżetowej realizowane są tradycyjnie w pięciu działach. W pierwszym dziale – Administracja publiczna – planowano dochody w wysokości 3941 tys. zł. Wykonanie w stosunku do planu jest znaczne, bo jest to kwota 13.349 tys. zł, na którą składają się różne wpływy, głównie z kar. Warto odnotować, że największy wpływ na wysokość dochodów w tej części budżetowej miała kwota 8492 tys. zł z tytułu kary od niezrealizowanej na czas umowy na działanie ogólnopolskiej sieci teleinformatycznej dotyczącej numeru 112. Zawsze pytamy o nr 112, więc informacja dla państwa posłów jest taka, że opóźnienie w realizacji tego zadania było na tyle duże, że nawet kwota odsetek od niezrealizowanej umowy jest znaczna. Źródłem dochodów są też oczywiście opłaty za udostępnianie danych osobowych – 3624 tys. zł, wpływy z usług dzierżawy i grzywny.

Drugim działem, gdzie były realizowane dochody, jest dział 753 – Obowiązkowe ubezpieczenie społeczne. Planowano dochody w wysokości 7500 tys. zł, wykonanie wyniosło 14.138 tys. zł. Generalnie są to zwroty nienależnie pobranych przez funkcjonariuszy świadczeń, zwroty kosztów, upomnień i innych kar. Chodzi o osoby, w przypadku których w trakcie korzystania z funduszu emerytalnego okazało się, że niewłaściwie

pobrały te świadczenia i muszą je z powrotem zwracać do budżetu państwa, stąd kwota 14.138 tys. zł, z tym że nie dotyczy to tylko tych osób, które w ostatnim czasie pobierały świadczenia, często chodzi nawet o poprzednie lata, dlatego ta kwota jest dosyć duża. Taką procedurę znamy i według mnie nie rodzi ona wątpliwości, po prostu system musi być szczelny, należy sprawdzać, czy świadczenia rzeczywiście są pobierane przez osoby uprawnione.

W dziale 754 – Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa planowano dochody w wysokości 71.938 tys. zł, wykonanie wyniosło 61.982 tys. zł. Na tę kwotę składają się różne dochody, głównie zwroty, kary umowne, egzekucje, dochody z najmu, dzierżawy, opłaty za depozyt broni, sprzedaż majątku, wpływy z usług i różnego rodzaju grzywny. Nie będę podawał poszczególnych kwot; generalnie wiadomo, że na majątku będącym w dyspozycji poszczególnych formacji dokonywane są różne operacje, stąd kwota 61.982 tys. zł po stronie dochodów. W dziale Szkolnictwo wyższe mamy dochód w wysokości 1 tys. zł i w dziale Ochrona zdrowia – 21 tys. zł.

Jeżeli chodzi o dochody i ich realizację, ogólnie można powiedzieć, że nie budzą one wątpliwości, dlatego rekomenduję Wysokiej Komisji przyjęcie sprawozdania w tej części budżetowej.

W części 42 – Sprawy wewnętrzne zaplanowano wydatki w wysokości 17.657.956 tys. zł. Jak powiedział pan minister, w ciągu roku ta kwota została zwiększona o 383.000 tys. zł do kwoty 18.058.149 tys. zł, natomiast całkowite wykonanie na koniec roku zamknęło się kwotą 17.897.367 tys. zł. Zwiększenie wydatków, bo to jest istotne, było związane z podwyżkami uposażeń dla funkcjonariuszy Policji, SG, PSP i BOR. Te podwyżki, jak wiemy, zostały wprowadzone od lipca ub.r.

Największą pozycję wydatków w części 42 tradycyjnie stanowią wydatki bieżące – w zaokrągleniu 9.779.000 tys. zł, świadczenia na rzecz osób fizycznych, czyli głównie świadczenia emerytalne – 7.584.000 tys. zł, wydatki majątkowe 403.000 tys. zł i dotacje 159.115 tys. zł. Wydatki te realizowane są w siedmiu działach. W dziale 710 – Działalność usługowa była zapisana kwota 10.000 tys. zł i wydatki te nie zostały zrealizowane nie z winy ministerstwa, tylko z winy Agencji Mienia Wojskowego, która nie przedłożyła ministerstwu stosownych dokumentów związanych z protokołami utrzymania nieruchomości na rzecz MSW.

W dziale 750 – Administracja publiczna tak na dobrą sprawę mamy dwie duże pozycje, to jest na utrzymanie MSW kwotę 116.495 tys. zł i na funkcjonowanie Centrum Personalizacji Dokumentów wydatki w wysokości 37.445 tys. zł. W tym dziale były też przewidziane środki na przewodnictwo w Unii Europejskiej w wysokości 1029 tys. zł, na pomoc zagraniczną 162 tys. zł. W tym dziale zrealizowano wydatki w wysokości 96,9%, co stanowi kwotę 384.365 tys. zł.

W dziale 753 – Obowiązkowe ubezpieczenie społeczne są wydatki, jak powiedziałem wcześniej, ogólnie mówiąc o wydatkach w części 42, głównie na świadczenia emerytalno-rentowe i utrzymanie zakładu emerytalnego. W tej części zrealizowano je na kwotę 7.139.064 tys. zł. Chciałem zwrócić uwagę, że Minister Spraw Wewnętrznych w ciągu roku zablokował 102.211 tys. zł w tym dziale w związku ze zmianą ustawy o emeryturach i rentach. Na tej podstawie nie dokonano procentowej waloryzacji rent i emerytur funkcjonariuszy, a jedynie zwiększono emerytury i renty o kwotę 71 zł – taka procedura została zastosowana. W poprzednich latach, jak wiemy, emerytury i renty funkcjonariuszy były waloryzowane procentowo, a w roku 2012 zwiększono je o stałą kwotę – 71 zł, o czym warto pamiętać. W 2012 r. wypłacono ogółem 197.215 świadczeń emerytalno-rentowych, czyli o 4971 świadczeń więcej niż w roku poprzednim, 2011. Gdybym miał to porównać z latami poprzednimi, to ten poziom jest, można powiedzieć, taki sam, w granicach błędu statystycznego, co roku przybywa około 5 tys. funkcjonariuszy, którzy wchodzą do systemu emerytalnego MSW. Odkąd mam okazję to analizować, od kilku lat wygląda to podobnie, w granicach między 4 a 5 tysięcy. Średnia emerytura funkcjonariuszy w 2012 r. wyniosła 3142 zł. Oczywiście ta średnia niewiele mówi, ale ona jest wyliczana na potrzeby naszego sprawozdania.

Dział 754, czyli Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa: plan wydatków w ciągu roku zwiększono w tym dziale o 370.825 tys. zł, a wykonanie zamknęło się

kwotą 10.139.783 tys. zł. Wydatki realizowano w poszczególnych rozdziałach, a najwięcej środków wydatkowano na utrzymanie komend powiatowych Policji, bo to jest kwota ponad 5.530.000 tys. zł. Oczywiście w tym dziale mieszczą się dotacje, które zawsze Komisję interesują. Na dotacje w 2012 r. wydatkowano kwotę 66.928 tys. zł, w tym na ochotnicze straże pożarne, Krajowy System Ratowniczo-Gaśniczy i m.in. ratownictwo górskie. Na świadczenia dla osób fizycznych wydano 397.023 tys. zł, na wydatki bieżące 9.306.939 tys. zł i na wydatki majątkowe 314.159 tys. zł. Zatrzymam się przy tych dwóch kwotach. Jeżeli mówimy o bezpieczeństwie publicznym, to wykonanie wydatków wyniosło 10.139.000 tys. zł, a wydatki bieżące to aż 9.306.000 tys. zł, czyli kwota bardzo, bardzo duża. W tym budżecie są takie proporcje, które zawsze wywołują dyskusje wśród państwa posłów.

Dział 803 – Szkolnictwo wyższe: plan wydatków po zmianach wyniósł 90.939 tys. zł, zrealizowany został w prawie 100%. Wydatki tego działu to głównie utrzymanie Wyższej Szkoły Policji i Szkoły Głównej Pożarnictwa w Warszawie.

W dziale 851 – Ochrona zdrowia plan wydatków po zmianach wynosi 52.523 tys. zł. Są to środki na funkcjonowanie Państwowej Inspekcji Sanitarnej w wysokości 8846 tys. zł, która właśnie w tym dziale jest finansowana, i dotacje dla szpitali MSW, głównie na zakup sprzętu, remonty, fundusze unijne – 41.735 tys. zł

W dziale 852 – Pomoc społeczna wydatki w wysokości 44.775 tys. zł realizowano głównie w rozdziale – Pomoc dla cudzoziemców. Jest to związane z utrzymaniem ośrodków, wypłatą świadczeń, leczeniem, ubezpieczeniem itd.

Jeżeli chodzi o stan zatrudnienia w poszczególnych formacjach, to pan minister to przedstawił, więc nie będę tego powtarzał. Pan minister mówił również o średnim wynagrodzeniu, więc do tej sprawy nie będę już wracał, natomiast chciałem zwrócić uwagę na stan osobowy formacji Policji, bo naszą Komisję zawsze to interesuje. Tendencja, jaką tu obserwujemy, jest niedobra, bo liczba wolnych etatów mieściła się zawsze w granicach około 5 tys., natomiast w 2012 r. nastąpił wzrost i liczba wolnych etatów wyraźnie przekroczyła 5 tys., więc wydaje mi się, że program związany z naborem do Policji nadal służy do łatania finansów, zwłaszcza Policji. Na koniec 2012 r. należy odnotować 644.756 tys. zł zobowiązań w części budżetowej 42, głównie z tytułu niezapłaconych składek na ubezpieczenie społeczne i różnego rodzaju innych zobowiązań, zwłaszcza za miesiąc grudzień. Ta kwota też utrzymuje się, z tego co pamiętam, już trzeci rok z rzędu mniej więcej na tym samym poziomie, w granicach między 500.000 tys. a 600.000 tys. zł i w roku 2012 było podobnie. Ale trzeba zwrócić uwagę na to, że zobowiązania w takiej wysokości po prostu są, choć oczywiście one są pokrywane, zostały uregulowane już w 2013 r.

Jeżeli chodzi o część budżetową 85 – Budżety wojewodów, to dochody zrealizowano w wysokości 6279 tys. zł. Są to głównie środki z tytułu najmu pomieszczeń i powierzchni, sprzedaży składników majątkowych. Wydatki natomiast zrealizowano w kwocie 2.151.178 tys. zł, co stanowi 98,5% planu. W dziale tym większość wydatków związana jest z utrzymaniem PSP, bo na ten cel przeznaczono 2.142.000 tys. zł, natomiast na Obronę cywilną wydatkowano kwotę 8192 tys. zł. Gdybyśmy analizowali wydatki w części 85, które przeznaczone były głównie na PSP, to procentowo na wynagrodzenia wydano 78% tych środków, na wydatki bieżące 13%, na wydatki majątkowe 3,4% i na świadczenia na rzecz osób fizycznych 4,4%. Zatem struktura wydatków związanych zwłaszcza z wynagrodzeniami i pochodnymi, także w PSP, cały czas jest bardzo niekorzystna w stosunku do wydatków bieżących, szczególnie w kontekście akcji powodziowych, które bardzo obciążają budżet PSP. Budżet środków europejskich zrealizowano w 83%, w wysokości 46.188 tys. zł.

W dziale Bezpieczeństwo publiczne Policja zrealizowała projekty o wartości 34.475 tys. zł, SG ponad 18.000 tys. zł, MSW i Urząd do Spraw Cudzoziemców projekty o wartości powyżej 11.000 tys. zł, natomiast PSP niewiele ponad 1000 tys. zł – tam po prostu nie było większych zakupów.

Jeżeli chodzi o fundusze, to w części 42 budżetu w 2012 r. funkcjonowały, jak już pan minister powiedział, dwie instytucje gospodarki budżetowej. Jedna z nich to instytucja, która ostatnio nie ma dobrej prasy, czyli CUL realizujące zadania na rzecz MSW.

Są to różne usługi, od usług hotelowych, przez naprawę sprzętu transportowego, po zabezpieczenia lotniska Warszawa-Babice. Niestety CUL poniosło stratę w wysokości ponad 10.000 tys. zł, dokładnie 10.517 tys. zł. Myślę, że pan minister czy pan dyrektor powiedzą, jakie działania zostały podjęte, żeby tę sytuację naprawić, bo na pewno jest ona niedobra, zwłaszcza jeżeli mówimy o działaniach związanych z funkcjonowaniem różnych warsztatów, o których ostatnio pisała prasa.

Drugą instytucją gospodarki budżetowej jest Centralny Ośrodek Informatyki z przychodami w wysokości 44.669 tys. zł i kosztami 35.861 tys. zł, głównie na prowadzenie i utrzymanie danych systemu Centrum Ewidencji Pojazdów i Kierowców.

W części 42 funkcjonuje pięć funduszy: CEPiK, Fundusz Modernizacji i Bezpieczeństwa Publicznego, Fundusz Wsparcia Policji, Fundusz Wsparcia Straży Granicznej i Fundusz Wsparcia Państwowej Straży Pożarnej i wszystkie te fundusze odnotowały przychody wyższe od wydatków. Nie będę podawał liczb, bo i tak państwo ich nie zapamiętają, w każdym bądź razie działalność tych funduszy jest pozytywna i stanowią one poważne wsparcie dla swoich formacji. Najważniejsza informacja jest taka, że mają one dodatni wynik finansowy, a np. CEPiK przygotowuje się do realizacji większego projektu i ma zgromadzone większe środki.

Jeżeli chodzi o rezerwy celowe, to w związanej z działem 42 pozycji 13 – Pomoc dla repatriantów planowane środki to 9066 tys. zł, wydatkowano 6910 tys. zł. W pozycji 15 – Pomoc dla cudzoziemców z planowanej kwoty wydatków 3010 tys. zł wydano zaledwie 366 tys. zł. Wiadomo, że wydatkowanie tej rezerwy trochę zależy również od aktywności, więc widać, że niewiele się dzieje w tej sprawie. Pozycja 22 – Budowa i utrzymanie przejść granicznych – na ten cel wydano 52.785 tys. zł, czyli 100%. Pozycja 36 – Program „Razem bezpieczniej" – na ten cel wydano w całości kwotę 3000 tys. zł. W pozycji 56 – Uzupełnienie wydatków na realizację ustawy o dowodach przewidziana była kwota 4000 tys. zł, ale ponieważ przesunięto na 1 stycznia 2015 r. termin wejścia w życie ustawy, Minister Finansów przesunął tę kwotę na zakup paliwa dla Policji. Pozycja 67 – Rezerwa na zabezpieczenie EURO 2012 to środki, które przewidziano jako ekwiwalent pieniężny za przedłużony czas służby funkcjonariuszy Policji, PSP, SG i BOR. Przewidziana była kwota 20.000 tys. zł, wydatkowano 16.723 tys. zł, ponieważ nie było tylu przepracowanych godzin, ile pierwotnie przewidywano. W pozycji 69 – Środki na modernizację Policji, SG, PSP i BOR przewidziano kwotę w wysokości 50.000 tys. zł i wykonano tę rezerwę w całości. Policja kupiła głównie samochody i przeprowadziła remonty dziewięciu komend powiatowych – są one wymienione w sprawozdaniu; PSP zakupiła jedną drabinę i przeznaczyła środki na remonty i budowę komend; SG rozbudowała budynek w miejscowości Chełm, natomiast BOR zakupiło sprzęt informatyczny. W pozycji 72 – Środki na podwyżki uposażeń Policji od 1 lipca 2012 r. była kwota 202.143 tys. zł, rozdysponowano środki w wysokości 188.004 tys. zł. I pozycja 80 – Środki na podwyżki od października 2012 r. uposażeń funkcjonariuszy SG, PSP i BOR, bo taki był podział, zresztą wcześniej wywoływał on dyskusje, w każdym razie strażacy, SG i BOR otrzymali podwyżkę od października; SG 16.000 tys. zł, PSP 30.000 tys. zł, a BOR ponad 2000 tys. zł.

O środkach europejskich już mówiłem. Jeżeli chodzi o stanowisko NIK, to wykonanie budżetu w części 42 NIK ocenił pozytywnie z zastrzeżeniami. Jest na posiedzeniu przedstawiciel NIK, więc na ten temat pewnie się wypowie, nie będę rozwijał tego tematu, ale jako poseł muszę powiedzieć, że jest rzeczą zupełnie niezrozumiałą – i tutaj zgadzam się z tezami zawartymi w raporcie NIK – że Policja notorycznie nie może sobie poradzić z przetargami, że do tego są zastrzeżenia. Na gruncie społecznym trudno nam czasem niektóre rzeczy tłumaczyć, bo Policja cały czas ma problem z przetargami i w raporcie NIK wyraźnie zostało to pokazane. Zresztą co jakiś czas te sprawy wychodzą i na to chciałem zwrócić uwagę. Jakkolwiek ocena jest oczywiście pozytywna, ale są takie szczegóły, z którymi Policja nie może sobie poradzić.

Jeżeli chodzi o realizację wydatków w części 43, to reasumując, mogę powiedzieć, że nie budzą one większych zastrzeżeń i rekomenduję Komisji przyjęcie tego sprawozdania.

Przewodniczący poseł Marek Wójcik (PO):

Dziękuję bardzo, panie pośle. Proponuję teraz dyskusję z udziałem posłów. Za chwilę udzielę głosu panu ministrowi, a później panu generałowi, być może pan minister bądź pana współpracownicy będziecie chcieli się ustosunkować do uwag pana generała. Pierwsza do głosu zapisała się pani poseł Krystyna Łybacka. Proszę, pani poseł. Jeżeli są inni chętni, bardzo proszę o sygnalizowanie chęci zabrania głosu.

Poseł Krystyna Łybacka (SLD):

Bardzo dziękuję. Chciałabym poruszyć trzy kwestie. Sprawa pierwsza to rzetelność sprawozdawcza. Otóż, podajecie państwo – mówię o materiale resortowym, a nie o materiale NIK – że przeciętne wynagrodzenie wynosiło w korpusie funkcjonariuszy 4226 zł, a w korpusie pozostałych pracowników 2810 zł. W przeciętnej płacy w wysokości 2810 zł są płace korpusu służby cywilnej. Zwróćcie państwo uwagę, że różnica między płacami pracowników cywilnych a płacami pracowników korpusu służby cywilnej jest zasadnicza, czyli ta średnia fałszuje obraz rzeczywisty. Chciałabym zapytać, jak zostały zrealizowane zapowiadane przez ministra Deskura podwyżki dla pracowników służby cywilnej?

Sprawa druga. Jak państwo zamierzacie rozwiązać, bo tego nie ma w materiałach, problem CUL? Przecież ta sprawa wypłynęła już w ubiegłym roku i ma poważne konsekwencje, reperkusje w roku bieżącym. Od początku mówiliśmy, że tworzenie CUL, czyli wyjęcie pracowników z komend, utworzenie bardzo sztucznego tworu nie jest dobrze przemyślane. Okazało się, że mieliśmy rację. W tej chwili państwo ponownie przenosicie ich do komend wojewódzkich, tylko bez pieniędzy, mówicie państwo: niech komendanci znajdą pieniądze. Chciałabym zapytać, co z pracownikami CUL, a w szczególności z 22 pracownikami z Olsztyna, którzy już otrzymali trzymiesięczne wypowiedzenie, co jest skandalem, bo ci ludzie zostali przeniesieni i ponownie nie ma dla nich zatrudnienia.

Sprawa trzecia – i tym razem proszę również NIK o wyjaśnienie: jak to się dzieje, że ani w raporcie NIK, ani w materiale resortowym nie mamy żadnych śladów dotyczących problemów z projektem polska ID karta? Jak to się dzieje? Przecież to jest sprawa prokuratorska, są zatrzymani ludzie, ciążą nad nimi poważne zarzuty korupcyjne, a z tego materiału nic nie wynika. Zatem jaka jest rzetelność sprawozdawcza? Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Wójcik (PO):

Dziękuję bardzo, czy są inne głosy? Nie widzę, w związku z czym, panie ministrze, bardzo proszę o ustosunkowanie się do pytań zarówno pani profesor, jak i tych, które znalazły się w koreferacie pana posła Siarki. Proszę, panie ministrze.

Podsekretarz stanu w MSW Marcin Jabłoński:

Jeśli mogę, to chciałbym przede wszystkim podziękować za konkluzje zawarte w wystąpieniu pana posła Siarki. Staraliśmy się z kierownictwem Departamentu Budżetu śledzić wystąpienie pana posła, sięgając do odpowiednich stron, ale nie było to takie proste, pan poseł niezwykle sprawnie poruszał się po kilkudziesięciostronicowym dokumencie, sprawnie zaglądając także do załączników, co wzbudziło nasz niekłamany podziw. Bardzo dziękuję za rzetelne potraktowanie i zapoznanie się z przygotowaną przez nas informacją.

Jeśli chodzi o pytania zadane przez panią poseł Łybacką, to myślę, że poproszę współpracowników o szczegółowe informacje. Do wystąpienia pana posła może tylko jedna informacja – to tak w kontekście pytania pani prof. Łybackiej – bo pan poseł powiedział, że CUL pracuje na potrzeby MSW, więc przy okazji zwracam uwagę, że organem założycielskim jest KGP i mam nadzieję, że pan komendant Olbryś zechce udzielić szczegółowej informacji o planach dotyczących CUL, o ostatnio podjętych działaniach i planach na przyszłość. Jeśli chodzi o projekt pl.ID, to tytułem komentarza powiem tylko tyle, że według mojej wiedzy nie ma jeszcze żadnych rozstrzygnięć postępowań prowadzonych w tej sprawie, stąd też przedwczesne z mojego punktu widzenia byłoby dokonywanie jakichś ocen. Oczywiście w żaden sposób nie pozwalam sobie na ingerencję w komentarz do tej sprawy przedstawiciela NIK. Jeśli państwo pozwolą, pan dyrektor Budzeń z Departamentu Budżetu udzieli szczegółowych informacji dotyczących minionego roku.

Przewodniczący poseł Marek Wójcik (PO):

Proszę bardzo.

Poseł Krystyna Łybacka (SLD):

Przepraszam, panie przewodniczący, ad vocem. Panie ministrze, pan raczy żartować, ja nie pytałam pana ani nikogo z państwa o konkluzje z tego wynikające. Ja tylko się dziwię, że w sprawozdaniu z wykonania budżetu nie są ujęte kwoty, które zostały określone – używając eufemizmu, jakim się państwo posługujecie – jako skażone. Proszę mi powiedzieć, gdzie są te kwoty? Nie chodzi o ocenę, nie od tego państwo jesteście, od tego jest wymiar sprawiedliwości, ale te kwoty gdzieś powinny być.

Przewodniczący poseł Marek Wójcik (PO):

Pani profesor, myślę, że dojdziemy do tego za chwilę. Dziękuję. Proszę, panie dyrektorze.

Dyrektor Departamentu Budżetu MSW Władysław Budzeń:

Władysław Budzeń, dyrektor Departamentu Budżetu.

Panie przewodniczący, szanowni państwo, pani poseł, odnosząc się do kwot skażonych z pl.ID, chciałem uprzejmie przypomnieć, że z dniem 16 grudnia 2011 r. część 27 – Informatyzacja w wyniku reorganizacji MSW przeszła do Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji i tam jest ten problem, łącznie z kwotami. Natomiast od 1 stycznia 2013 r. w wyniku porozumienia między ministrami te pieniądze zostały przekazane z części 27 – mówimy o pieniądzach unijnych – do budżetu części 42. To sprawozdanie jest za 2012 r. i siłą rzeczy nie mogły tu się znaleźć wydatki dawnej części 27. Przy składaniu sprawozdania za 2013 r. oczywiście ta sprawa będzie poruszona, ale w wymiarze budżetu i zadań zrealizowanych po 1 stycznia 2013 r., a nie tych, które były realizowane w 2009, 2010 czy też do listopada 2011 r.

Jeżeli chodzi o przeciętne wynagrodzenia, to chciałem zapewnić panią poseł, że nie było, nie jest i prawdopodobnie nie będzie naszą intencją to, żebyśmy cokolwiek zafałszowywali w sprawozdaniu z wykonania budżetu, dlatego że podajemy przeciętne wynagrodzenie według metody gusowskiej, która obejmuje całe wydatki paragrafu – Wynagrodzenia i dodatkowe wynagrodzenie roczne. Wiem, że to nie odzwierciedla faktycznego wynagrodzenia przeciętnego pracownika, ale taka jest metodologia podawania danych. Natomiast jeżeli byłaby potrzeba określenia przeciętnego wynagrodzenia korpusu służby cywilnej i przeciętnego wynagrodzenia tzw. pracowników niemnożnikowych, to oczywiście jesteśmy w stanie to zaprezentować.

I jeszcze odpowiem na trzecie pytanie, wątpliwość pani poseł, dotyczącą zapowiadanych czy też już realizowanych tzw. podwyżek wynagrodzeń od 1 lipca 2012 r., chociaż faktycznie to nie jest podwyżka wynagrodzeń. To jest podwyżka dotycząca nie tylko korpusu służby cywilnej, ale i tzw. pracowników niemnożnikowych w czterech naszych podstawowych formacjach, czyli Policji, PSP, SG i BOR. Odbywa się to poprzez wypłatę tzw. nagród, dlatego że zgodnie z ustawą okołobudżetową poziom wynagrodzeń na 2013 r. został zablokowany na poziomie 2012 r. Ta operacja jest realizowana, a po ostatnim spotkaniu związków zarówno mundurowych, jak i pracowniczych z panem ministrem rozważamy przy projekcie budżetu na rok 2014 możliwość ewentualnego wejścia w typowe podwyżki wynagrodzeń, a nie w nagrody, ale zobaczymy, jakie będą uwarunkowania budżetu na rok przyszły. Dziękuję, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Marek Wójcik (PO):

Dziękuję. Proszę, panie komendancie.

Zastępca komendanta głównego Policji nadinsp. Wojciech Olbryś:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, ja może odniosę się do dwóch elementów. Jeden był przedstawiony przez pana posła Siarkę i dotyczył wakatów w Policji. Faktycznie sytuacja na koniec roku 2012 jest taka, że mamy 6,2% wakatów w Policji, tj. 6410, a spowodowane to było różnymi względami, m.in. zwiększoną liczbą odejść policjantów w sytuacji, kiedy ciągle była mowa o zmianach określonych pragmatyk, kwestii zwolnień lekarskich. To powodowało określone ruchy ze strony policjantów. Ale w tym roku, 2013, jest zaplanowane przyjęcie 5600 policjantów, została zmieniona polityka przyjęć, tzn. co miesiąc są przyjmowani policjanci, w zależności od możliwości wykształcenia przez szkoły Policji. Z kalkulacji, z prognoz wynika, że liczba wakatów ulegnie zmianie. Jeżeli nasza prognoza się sprawdzi, to przewidujemy, że będzie około 5%, 5,5% wakatów.

Zależy to od tego, jaka będzie skala odejść policjantów. To tyle co chciałbym powiedzieć na temat wakatów w Policji.

Jeśli chodzi o CUL, to posiadało ono w swojej strukturze 12 stacji obsługi pojazdów, które wcześniej były w komendach wojewódzkich Policji. Okazało się, że stały się one nierentowne, choć nie można powiedzieć, że wszystkie stacje nie spełniały określonych norm, dlatego że część z nich posiadała nowoczesne wyposażenie, więc miała warunki, żeby prowadzić działalność. Z tym że CUL było tworzone z założeniem, że te stacje będą obsługiwać nie tylko, tak jak do tej pory, pojazdy Policji, ale będą też świadczyć usługi zewnętrzne. To jednak niestety nie nastąpiło, a nawet wbrew wszystkiemu trochę zmniejszyła się liczba pojazdów, które były kierowane przez komendantów wojewódzkich Policji do naprawy. A straty powstały głównie na stacjach obsługi samochodów. W 2012 r. 12 stacji obsługi samochodów przyniosło stratę w wysokości 8335 tys. zł i to była główna strata, która powstała w CUL.

Drugą nierentowną instytucją, która działała, jest ośrodek wypoczynkowy w Kiekrzu, który w roku 2012 przyniósł stratę w wysokości 716 tys. zł, oraz Restauracja Biblioteka, która przyniosła 312 tys. zł strat, więc łącznie strata za rok 2012 wynosi 10.480 tys. zł. Przy czym chciałbym zaznaczyć, że CUL podlegają nie tylko te nierentowne instytucje, ale również ośrodki szkolno-wypoczynkowe takie jak Kiekrz, stacja paliw w Gorzowie i z tej działalności został stworzony zysk w wysokości ponad 2000 tys. zł, co niestety nie pokryło poniesionych strat. Do tego doszły bardzo duże koszty, które powodowała nadmiernie rozbudowana centrala, nie wytwarzająca produktów, a przynosząca straty. Przez cały okres funkcjonowania przyniosła prawie 3200 tys. zł strat. W związku z powyższym stanęliśmy przed pytaniem, czy CUL… W roku 2012 przeprowadzane były kontrole oraz następowały zmiany personalne. Do pierwszej zmiany doszło w sierpniu i była to zmiana dyrektora CUL – wtedy strata wynosiła 4100 tys. zł. Natomiast nowy dyrektor spowodował, że ta strata nagle zaczęła rosnąć i osiągnęła taki poziom jak w roku 2012, który jest uwidoczniony w sprawozdaniu. I w tym momencie trzeba było podjąć decyzję. W efekcie zdecydowano, że stacje nierentowne, ale takie, które dają możliwość funkcjonowania i naprawy sprzętu policyjnego, wracają do Policji. Proces ten był prowadzony sukcesywnie od września 2012 r., przy czym komendanci wojewódzcy jako gospodarze na swoim terenie dostali uprawnienie, żeby rozważyć, czy te stacje faktycznie będą spełniały swoje zadania, czyli będą obsługiwać sprzęt policyjny. Do nich należało podjęcie decyzji, czy tych pracowników przyjmą, czy nie. Między innymi tak się nieszczęśliwie stało, że w Olsztynie oceniono, iż stacja w tamtejszym wydaniu jest nierentowna i nawet przyjęcie jej pracowników nie dawało możliwości, żeby mogła ona dalej funkcjonować. Decyzja o zwolnieniu została podjęta przez dyrektora CUL i taki jest stan na tę chwilę. W przypadku części stacji stwierdzono, że one są w stanie funkcjonować i naprawiać sprzęt, i w tej chwili trwa procedura ich przejęcia. Z dniem 1 lipca zostanie przejęta przez Policję ostatnia stacja obsługi wraz z częścią pracowników, tzn. z tymi, którzy pozostali, bo to jest 25 osób – jest to stacja obsługi samochodów na Iwickiej w Warszawie. W związku z powyższym w CUL przestaną w ogóle działać stacje obsługi samochodów, zostaną ośrodki szkolno-wypoczynkowe i stacja benzynowa w Gorzowie oraz dwa hotele, o których zapomniałem, hotel Łazienkowski i hotel Karat. Jest jeszcze lotnisko, które też podlega CUL.

Stanęliśmy przed dylematem, czy podejmujemy decyzję o likwidacji, czy też o kontynuacji działań i próbie naprawy. I wtedy została podjęta decyzja o opracowaniu programu naprawczego. Dlaczego wahaliśmy się pomiędzy likwidacją CUL a kontynuacją? Z naszych wyliczeń wynikało, że w przypadku likwidacji z budżetu Policji musielibyśmy ponieść wydatek około 30.000 tys. zł, więc na to nie było nas stać. Wiadomo, że budżet państwa nie poniósłby straty, bo gdyby mienie CUL zostało sprzedane, byłby z tego zysk, ale na wydatek 30.000 tys. zł z budżetu Policji nie mogliśmy sobie pozwolić. Ponadto braliśmy jeszcze pod uwagę aspekt społeczny, bo trzeba uwzględnić też to, że w CUL, poza stacjami, w ośrodkach szkolno-wypoczynkowych zatrudnionych jest 450 osób, więc trzeba było mieć też na uwadze to, że nie można było pozbyć się pracowników, którzy w resorcie pracowali nawet po 20 lat. Zatem ten aspekt mocno społeczny braliśmy pod uwagę. Został opracowany program naprawczy, został zmieniony dyrektor CUL. Pro-

gram naprawczy oparł się, po pierwsze, na funkcjonowaniu ośrodków szkolno-wychowawczych, czyli (przepraszam, wypoczynkowych, ja ciągle o wychowaniu, ale to chyba wynika z tego, że jako policjant ciągle mam na uwadze element prewencyjny) ośrodków szkolno-wypoczynkowych plus lotnisko, plus stacje i hotele, czyli zostało to, co przynosi konkretne zyski. Ponadto opracowaliśmy harmonogram szkoleń, co wynika z zaleceń kontroli, która była przeprowadzona przez NIK, dotyczących stosowania i zwiększenia liczby szkoleń i doskonalenia zawodowego. Z uwagi na to, że szkoły policyjne są dosyć mocno wykorzystane w zakresie kształcenia podstawowego, postanowiliśmy, że proces doskonalenia zawodowego będziemy kierować do CUL, do tych ośrodków właśnie. Oprócz tego zapadły ustalenia dotyczące rozszerzenia działalności i wnioskowania o rozszerzenie działalności CUL w zakresie remontowo-inwestycyjnym. Podobne instytucje gospodarki budżetowej działają w Ministerstwie Sprawiedliwości, gdzie część prac remontowych jest wykonywana przez te instytucje. Poza tym one przynoszą też określone dochody, co, jak myślę, po części wpisuje się nawet w realizację w ciągu najbliższych trzech lat programu standaryzacji komend i komisariatów, bo można byłoby tę działalność wykorzystać do realizacji części usług remontowych. Poza tym została podjęta decyzja – mówię o programie naprawczym – o reorganizacji centrali, która byłaby zmniejszona o około 50%, takie jest wstępne założenie, a może i więcej. Podjęte zostały również negocjacje z bankami i wierzycielami, bo został zaciągnięty kredyt w wysokości 4000 tys. zł, w tej chwili dyrektor CUL prowadzi rozmowy w tej sprawie. W skład majątku CUL wchodzi również majątek zbędny i w związku z tym chcielibyśmy, żeby dyrektor CUL mógł wystąpić do Ministra Spraw Wewnętrznych i do Ministra Skarbu o możliwość sprzedaży tego majątku i zasilenia CUL, co stanowiłoby taki zastrzyk i stałoby się kołem napędowym tej instytucji. Jeżeli te założenia programu naprawczego zostaną spełnione, to twierdzę, że jesteśmy w stanie CUL wyciągnąć, z tym że nie jest to proces, który zakończy się w ciągu roku, bo to zależy od sprzedaży majątku zbędnego. Po prostu mamy ten majątek zbędny, na tym terenie nie funkcjonują nawet ośrodki, a one były przekazane razem z całym terenem do CUL. I takie działania w tym zakresie podjęliśmy. Mieliśmy na uwadze, pani poseł, głównie aspekt społeczny i to najbardziej leżało nam na sercu. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Wójcik (PO):

Bardzo dziękuję. Rozumiem, że zostały udzielone odpowiedzi na wszystkie pytania. Za chwilę udzielę pani głosu, ale wcześniej chcę bardzo podziękować panu komendantowi za przedstawienie szczegółowych informacji dotyczących CUL. Tym tematem będziemy się zajmowali 10 lipca, wtedy odbędzie się posiedzenie Komisji i wtedy będzie można wszystkie sprawy związane z CUL i z programem wyjaśnić. Myślę, że czeka nas długa dyskusja na temat tego problemu i jeszcze jednego, ale i pan minister, i pan komendant, a także większość posłów chyba już o tym wie.

Proszę, pani profesor.

Poseł Krystyna Łybacka (SLD):

Chciałam tylko prosić pana dyrektora Budzenia, którego niezwykle cenię, szanuję, o sporządzenie dodatkowego sprawozdania, w którym byłaby kwota wynagrodzenia tylko pracowników cywilnych, bez korpusu służby cywilnej, bo nie sądzę, panie dyrektorze, żeby pan sam chciał podlegać sprawozdawczości tego typu, która by mówiła: dyrektor Budzeń nie jest zdradzany nigdy, sąsiad codziennie, dyrektor Budzeń przeciętnie co drugi dzień. A to jest mniej więcej taka sprawozdawczość. Natomiast dziękuję panu komendantowi Olbrysiowi za ten aspekt społeczny. Panie komendancie, to jest bardzo zasadne, ponieważ ci ludzie byli przeniesieni, oni nie chcieli tam pójść. Jeżeli coś się dzieje z CUL, w znacznej mierze także na skutek nieudolności, to oni nie mogą zostać nagle po 40 latach wyrzuceni. Więc bardzo proszę, żeby te sprawy zostały dobrze zakończone.

Przewodniczący poseł Marek Wójcik (PO):

Dziękuję bardzo. Rozumiem aprobatę ze strony pana dyrektora.

Dyrektor Departamentu Budżetu MSW Władysław Budzeń:

Przedstawię pani poseł i Komisji szczegółowe przeciętne wynagrodzenie w układzie wszystkich dysponentów z podziałem na korpus służby cywilnej oddzielnie i na niemnożnikowych oddzielnie, bo takie dane mamy, tylko to jest problem tego, jak szczegółowo rozbudowywać informację.

Przewodniczący poseł Marek Wójcik (PO):

Dziękuję bardzo. Poproszę pana gen. Marka Bieńkowskiego o przedstawienie informacji o wynikach kontroli wykonania budżetu państwa w 2012 r. w interesujących nas częściach budżetowych.

P.o. dyrektora Departamentu Porządku i Bezpieczeństwa Wewnętrznego Najwyższej Izby Kontroli Marek Bieńkowski:

Bardzo dziękuję. Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, jeśli pan przewodniczący pozwoli, to ja może od razu odniosę się do uwagi pani minister Łybackiej. Pan dyrektor Budzeń wyjaśnił stronę formalną, natomiast żeby była pełna jasność: w 100% zgadzam się z panią minister, jeśli chodzi o problem, który się nazywa CPI, i chcę powiedzieć, że Izba, broń Boże, nie była bierna. To jest już kolejna kontrola, którą przeprowadziliśmy w CPI, m.in. badając telefon 112 w ramach kontroli zarządzania kryzysowego i ochrony ludności. Zakończyliśmy kontrolę dotyczącą teleinformatyki w Policji, w ramach której też byliśmy w CPI, i powiem, pani minister, szanowni państwo, że problem z CPI w ujęciu kontroli NIK jest dosyć prozaiczny, ale jednocześnie praktyczny. Mianowicie, przytłaczająca większość dokumentów jest zajęta na poczet prowadzonych postępowań albo przez CBA, albo przez prokuraturę i to jest dosyć poważny problem, ale nie zniechęcamy się, nadal będziemy przeprowadzać kontrole w CPI.

Chcę Wysokiej Komisji powiedzieć, że towarzyszą mi moi zastępcy, pan dyrektor Tomasz Sordyl, pan dyrektor Sławomir Sierański, towarzyszy mi doradca pan Zygmunt Kozłowski, który był koordynatorem kontroli w części 42 – Sprawy wewnętrzne, jak również specjalista pan Mariusz Rycerski, który nadzorował tę kontrolę w ministerstwie. Nasza ocena jest ciut gorsza, niż powiedział poseł sprawozdawca, dlatego że NIK oceniła pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości wykonanie budżetu państwa w 2012 r. w części 42 – Sprawy wewnętrzne. Jeśli pan przewodniczący pozwoli, to ja bardzo syntetycznie to przedstawię, nie chcąc powtarzać informacji, które zarówno pan minister, jak i poseł sprawozdawca zechcieli państwu przekazać.

NIK również oceniła pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości wykonanie w 2012 r. planu finansowych funduszy celowych takich jak Fundusz Modernizacji Bezpieczeństwa Publicznego oraz CEPiK. Pozostałe fundusze, czyli Fundusz Wsparcia Państwowej Straży Pożarnej, Fundusz Wsparcia Policji oraz Fundusz Wsparcia Straży Granicznej zostały przez nas ocenione pozytywnie. Kontrolą objęliśmy pięć jednostek: oczywiście MSW, komendy główne PSP, SG, Policji i Nadwiślański Oddział Straży Granicznej. W przypadku trzech dysponentów dokonaliśmy oceny pozytywnej – była to KG PSP, KG SG i Nadwiślański Oddział SG. Dwaj pozostali dysponenci, czyli Minister Spraw Wewnętrznych i Komendant Główny Policji otrzymali ocenę pozytywną mimo stwierdzonych nieprawidłowości.

Na czym polegały te nieprawidłowości? Między innymi na nierzetelnym prowadzeniu ksiąg rachunkowych i gospodarowaniu majątkiem MSW; na nieterminowej realizacji zobowiązań przez Komendanta Głównego Policji, co skutkowało zapłatą odsetek karnych; na zapłacie odsetek ustawowych w wysokości ponad 1500 tys. zł za nieterminowe płatności zobowiązań przejętych przez resort MSW od CPI; na naruszeniu w MSW i KGP przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych; na zleceniu podmiotom zewnętrznym zadań należących do zakresu działania Biura Prawnego KG SG. W naszych wystąpieniach pokontrolnych sformułowaliśmy 11 wniosków pokontrolnych, które dotyczyły m. in. ujęcia w księgach MSW rzeczywistego stanu środków trwałych oraz inwestycji rozpoczętych, przestrzegania terminów realizacji zobowiązań finansowych przez Komendanta Głównego Policji, realizacji w KG SG – to się rzadko zdarza, proszę państwa – ubiegłorocznych wniosków pokontrolnych. Już w zeszłym roku prosiliśmy koleżanki i kolegów ze SG i mówiliśmy: macie wyspecjalizowane Biuro Prawne, więc dajcie spokój

ze zlecaniem obsługi prawnej podmiotowi zewnętrznemu. Kolejne wnioski dotyczyły: zapewnienia prawidłowego przebiegu procesu udzielania zamówień publicznych – o tym też mówił pan poseł sprawozdawca; wzmocnienia nadzoru w KGP nad poprawnością formalną zapisów księgowych ujmowanych w księgach rachunkowych oraz dokonywaniem zmian w planie finansowym; wprowadzenia odpowiednich procedur zapewniających prawidłowe korygowanie błędnych zapisów w księgach rachunkowych MSW; ujmowania wydatków majątkowych Nadwiślańskiego Oddziału SG w odpowiadającym im paragrafach klasyfikacji budżetowej i wreszcie wzmocnienia nadzoru służbowego nad zawieraniem umów zlecenia i o dzieło.

Chciałbym powiedzieć, że wydatki budżetowe w części 42 były zrealizowane generalnie prawidłowo. Nie stwierdziliśmy przekroczenia limitu wydatków w poszczególnych podziałkach klasyfikacji budżetowej. Ciekawą sytuację zastaliśmy, jeśli chodzi o wydatki budżetowe środków europejskich. Zrealizowane wydatki wyniosły ponad 46.000 tys. zł, co stanowi 83% planu po zmianach oraz 120% kwoty przyjętej w ustawie budżetowej, natomiast stwierdziliśmy bardzo niskie wykonanie wydatków w przypadku niektórych projektów. Na przykład Szwajcarsko-Polski Program Współpracy – plan ponad 1300 tys. zł, wykonanie 0 zł; Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego – plan 1300 tys. zł, wykonanie 7%; Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego – wykonanie 14%.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie zaopiniowała sprawozdawczość roczną części 42 budżetu państwa, pozytywnie opiniujemy także sprawozdania budżetowe kontrolowanych jednostek za 2012 r. oraz kwartalne sprawozdania w zakresie operacji finansowych. Natomiast jeśli chodzi o księgi rachunkowe, to sformułowaliśmy ocenę pozytywną pomimo stwierdzonych nieprawidłowości w zakresie wiarygodności ksiąg rachunkowych w stosunku do MSW z uwagi na stwierdzone nieprawidłowości oraz w stosunku do KGP ze względu na ustalenia w zakresie zgodności dowodów i zapisów księgowych. Natomiast NIK pozytywnie ocenia poprawność formalną dowodów i zapisów księgowych oraz wiarygodność ksiąg rachunkowych w odniesieniu do sprawozdawczości bieżącej i rocznej pozostałych kontrolowanych jednostek.

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, chciałbym zapowiedzieć, że po zakończeniu kontroli doraźnej, którą zleciliśmy i która rozpoczęła się w poniedziałek w tym tygodniu, przedstawię informację, dlatego że mamy daleko idące wątpliwości po kontroli budżetowej, które skutkowały tym, że zdecydowaliśmy się na kolejną kontrolę, już bardziej pogłębioną, jeśli chodzi o rzetelność rozliczenia inwestycji i ewidencjonowanie środków trwałych w MSW, czyli to co jest zapisane na koncie 800. Nie ukrywam, że wyniki tej kontroli również dla nas będą interesujące. Mamy szereg inwestycji, które od wielu, wielu lat wiszą na tym koncie i które nie zostały do tej pory rozliczone.

Chciałbym również króciutko powiedzieć, panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, że NIK, kontrolując państwowe fundusze celowe, oceniła pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości wykonanie planu finansowego Funduszu Celowego CEPiK oraz Funduszu Modernizacji Bezpieczeństwa Publicznego. W wyniku szczegółowego badania wydatków funduszu CEPiK stwierdziliśmy dwa przypadki niedopełnienia przez zamawiającego obowiązku wynikającego z ustawy – Prawo zamówień publicznych. W pierwszym przypadku rzecz dotyczyła przetargu nieograniczonego na dostawę 60 licencji specjalistycznego oprogramowania; zamawiający nie zamieścił z „Biuletynie zamówień publicznych" ogłoszeń o zamówieniu i o udzieleniu zamówienia. Drugi przypadek dotyczył zamówienia z wolnej ręki na świadczenie usług udostępnienia sieci WAN PWPW – zamawiający nie powiadomił Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych o wszczęciu postępowania w terminie określonym w ustawie.

Na koniec chciałbym powiedzieć, że wykonanie planu finansowego Funduszu Wsparcia Policji, Funduszu Wsparcia PSP, Funduszu Wsparcia SG NIK oceniła pozytywnie.

Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szczegółowe ustalenia kontroli dotyczące wykonania budżetu w części 42 za rok 2012 zostały zawarte w informacji o wynikach kontroli załączonej do naszej informacji. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Wójcik (PO):

Dziękuję bardzo, panie dyrektorze. Czy ze strony rządu ktoś chciałby się odnieść? Rozumiem, że nie ma potrzeby. W takim razie, jeżeli chodzi o tę część porządku obrad, pozostaje mi odczytać państwu opinię.

Komisja Spraw Wewnętrznych na posiedzeniu w dniu 19 czerwca 2013 r. rozpatrzyła sprawozdanie z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia 2012 r. do 31 grudnia 2012 r. wraz z uwagami NIK w częściach: 42 – Sprawy wewnętrzne; 83 – Rezerwy celowe poz. 13, 15, 22, 36, 56, 67, 69, 72 i 80; 85 – dział 754 i wnosi o ich przyjęcie bez uwag. Komisja upoważniła posła Edwarda Siarkę do przedstawienia szczegółowego stanowiska na posiedzeniu Komisji Finansów Publicznych.

Czy są uwagi do takiej opinii? Nie widzę, w związku z tym opinia została przyjęta.

Szanowni państwo, bardzo dziękuję za obecność podczas rozpatrywania sprawozdania. Następny punkt to rozpatrzenie sprawozdania z działalności NIK w 2012 r. w zakresie Departamentu Porządku i Bezpieczeństwa Wewnętrznego. W związku z tym, panie ministrze, jeżeli pan chce zostać, to oczywiście zapraszamy, ale zrozumiem, jeżeli wraz ze współpracownikami opuści pan nasze posiedzenie i uda się do innych zadań.

W takim razie ogłaszam dwie minuty przerwy. Dziękuję.

[Po przerwie]

Przewodniczący poseł Marek Wójcik (PO):

Szanowni państwo, ponownie witam po przerwie w posiedzeniu Komisji i oddaję głos panu gen. Bieńkowskiemu.

P.o. dyrektora departamentu NIK Marek Bieńkowski:

Bardzo dziękuję. Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, chciałbym zdać sprawę z aktywności Departamentu Porządku i Bezpieczeństwa Wewnętrznego. Jeszcze raz chciałbym powtórzyć dewizę, którą ponad dwa lata temu przedstawiłem na posiedzeniu Wysokiej Komisji. Podstawową funkcją, jaką widzimy w naszej aktywności zawodowej, jest jak najbardziej zobiektywizowana fotografia obszarów, które mogą być i są w zainteresowaniu parlamentu, w tym przede wszystkim jednej z dwóch kierunkowych dla nas, oprócz Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka, Komisji Spraw Wewnętrznych. Dlatego też chcę bardzo mocno podkreślić, że w 2012 r., tak jak i w roku obecnym, dobieraliśmy tematy do kontroli na podstawie naprawdę rzetelnie przeprowadzonej analizy ryzyka. Proszę mi wierzyć, że było tu zero przypadkowości. Dokonywaliśmy analizy ryzyka w obszarach, które są naprawdę istotne z punktu widzenia bezpieczeństwa wewnętrznego państwa. Ta teczka, którą mam przed sobą, to są w dużej części wyniki kontroli z roku 2012 – informacje, wystąpienia pokontrolne, które kierowaliśmy do różnych organów i instytucji.

Zakończyliśmy kontrolę – i z tego co wiem, w drugiej połowie tego roku będę miał możliwość przedstawić Wysokiej Komisji jej wyniki – pokazującą, jak wygląda proces naboru, postępowania kwalifikacyjnego i szkolenia nowo przyjętych funkcjonariuszy Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Policji i Straży Granicznej. Podeszliśmy do tej kontroli, jak sądzę, bardzo praktycznie, mianowicie pisząc tematykę kontroli, zadaliśmy sobie pytanie: Jakiej realnej procedurze może być poddana moja córka, mój syn, jeżeli chcieliby się dostać do czterech służb, które wymieniłem. Czyli nie badaliśmy relacji instytucji do instytucji, tylko realne mechanizmy, które powodują, że albo proces przyjęcia jest transparentny, albo nie. Nie wchodząc w bardzo głębokie ustalenia tej kontroli, chcę powiedzieć, że generalnie system daje szansę na zatrudnienie najlepszych z tych, którzy zgłaszają się do służby, ale są również luki w systemie. Zauważyliśmy na przykład, że pomimo bardzo podobnych zadań, jakie realizują te cztery służby, ich kryteria dotyczące przyszłych kandydatów są bardzo różne, na tyle różne, że czasami jest to zastanawiające. Ponadto stwierdziliśmy, że obowiązujący stan prawny nie nadąża za praktyką, bo np. część służb decyduje się na rozszerzenie bez podstawy prawnej katalogu badań kandydatów. W związku z tym nie kwestionując celowości takich działań, zaleciliśmy w ramach wniosków pokontrolnych, w ramach wniosków *de lege ferenda*, żeby poprawiono stan prawny. Kontrola została zakończona, a jej wyniki wkrótce przedstawię Wysokiej Komisji.

Nie mogliśmy w 2012 r. nie zająć się kontrolą dotyczącą bardzo ważnej imprezy sportowej, jaką było EURO 2012. Przedstawiałem Wysokiej Komisji wyniki naszej kontroli w zakresie gromadzenia, przetwarzania i udostępniania informacji dotyczących bezpieczeństwa imprez masowych. To kontrola o tyle nietypowa, że pomimo naszych realnie sformułowanych, konkretnych wniosków pokontrolnych, przyjętych przez Ministra Spraw Wewnętrznych (wtedy jeszcze i Administracji) i Komendanta Głównego Policji z ust rzecznika prasowego tej formacji usłyszeliśmy, że nie będą realizować tych wniosków, bo mają inne zdanie na temat ustaleń kontrolnych. To jest rzecz rzadko spotykana w praktyce Izby. Po paru miesiącach od zakończenia tej kontroli zastosowaliśmy mechanizm kontroli sprawdzającej i spowodowaliśmy, że konieczne bazy danych, które Policja powinna mieć przed EURO 2012, zostały uzupełnione. Przypomnę, że kiedy przeprowadzaliśmy pierwszą kontrolę, stan bazy danych dotyczącej cudzoziemców stanowiących zagrożenie na imprezach sportowych wynosił 0, a po drugiej kontroli 1500. W związku z tym ten temat był bardzo mocno eksploatowany przez departament.

Przeprowadziliśmy również kontrolę dotyczącą przygotowania struktur obrony cywilnej do realizacji zadań w okresie wojny i pokoju. Wyniki tej kontroli po prostu pokazują – zresztą z rozbrajającą szczerością stwierdził to również ówczesny urzędujący Minister Spraw Wewnętrznych – że obronę cywilną mamy, proszę państwa, na papierze. Byliśmy zdeterminowani, dlatego że mamy mylne pojęcie na temat obrony cywilnej, tzn. ci, którzy chcą zdeprecjonować tę instytucję, cały czas nawiązują do ośmieszanych za czasów minionego ustroju masek przeciwgazowych, bezsensownych szkoleń itd., a rzecz jest niezwykle poważna, dlatego że dotyczy podstawowych funkcji państwa odnoszących się do takiego zorganizowania obywateli, ażeby zarówno w czasie pokoju, jak i w czasie wojny obywatel był optymalnie przygotowany do tego, żeby w środowisku lokalnym jak najlepiej radzić sobie z zagrożeniami. W związku z tym po tej kontroli podjęliśmy decyzję o przeprowadzeniu kontroli – tak się składa, że jutro będziemy ją przedstawiać prezesowi Izby – gdzie w ramach realizacji wniosków pokontrolnych jeszcze raz sprawdziliśmy, jak służby i instytucje tworzą spójny system obrony cywilnej i zarządzania kryzysowego. Wnioski nie są krzepiące.

Zajęliśmy się również przygotowaniem podmiotów KSRG do działań w zakresie ratownictwa technicznego na drogach i autostradach. Pamiętacie państwo decyzję jednego z wicewojewodów bodajże, na południu kraju, który wypowiadając się publicznie, powiedział: to niech karetki pogotowia taranują te… Po tej kontroli stwierdziliśmy, że nie działa system, na podstawie którego opiniowanie miałoby praktyczne przełożenie na decyzje, jeżeli chodzi o służby i instytucje, które mają funkcjonować w tej nowej infrastrukturze. W pewnych momentach tych instytucji po prostu tam zabrakło i stąd między innymi te problemy.

Zajęliśmy się problematyką funkcjonowania powiadamiania ratunkowego. Jak państwo wiecie – właśnie ugryzłem się w język, bo chciałem powiedzieć: nasza Komisja – wasza Komisja zajmowała się problematyką telefonu 112, nowelą oraz zmianą terminu wejścia tego telefonu 112. W wyniku tej kontroli stwierdziliśmy, że najprawdopodobniej, bo nie mamy dowodu na piśmie, ustną decyzją ówczesny Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji zmienił obowiązującą ustawę i zakomunikował urzędującemu Komendantowi Głównemu PSP, że nie będzie on nadzorował, pomimo że jest to jego zadanie ustawowe, realizacji nowego systemu, budowania centrów powiadamiania ratunkowego, tylko że będzie to robiło jego biuro. To jedno. I druga sprawa: decydenci odeszli od zapisu ustawowego, który sytuował centra powiadamiania ratunkowego na dwóch poziomach, i zdecydowano się, ewidentnie wbrew zapisom ustawowym, na budowanie systemu na jednym poziomie. To dało nam asumpt do tego, że w ramach zarządzania kryzysowego, obrony cywilnej, gdzie telefon 112 jest podstawowym instrumentem, zbadaliśmy również i ten aspekt, z bardzo surową oceną. Odnieśliśmy się także, o czym mówiłem wcześniej, w trakcie pierwszej części naszego posiedzenia, do CPI i wyniki tej kontroli przedstawimy Wysokiej Komisji w drugiej połowie roku. One są już gotowe, tylko czekamy na to, kiedy państwo zdecydujecie się wpisać ten temat do swojego planu pracy.

Przeprowadziliśmy również w ubiegłym roku kontrolę rozpoznawczą, której wyniki były na tyle istotne, że zdecydowaliśmy się ją kontynuować i w tym miesiącu kończymy

potężną ogólnopolską kontrolę 61 jednostek – jak na skalę NIK to bardzo dużo – w zakresie profilaktyki narkomanii w szkołach. Dlaczego akurat nasz departament? Szereg zadań dotyczących profilaktyki miałoby się odnosić także do aktywności Policji, ponadto w porozumieniu z innymi departamentami przyjrzeliśmy się aktywności szkół, w tym szkół artystycznych, aktywności dwóch ministrów i wyniki tej kontroli też przedstawimy Wysokiej Komisji w drugiej połowie tego roku.

Przeprowadziliśmy również kontrolę doraźną – pan dyrektor Tomek ją nadzorował – niezwykle wynikową. Na podstawie analizy ryzyka stwierdziliśmy, że Policja dokonała w 2012 r. bardzo dziwnego zakupu, mianowicie zdecydowała się kupić urządzenia, które się nazywają w skrócie LRAD. Dodam, że wniosek o ściganie jest w prokuraturze, prokuratura podjęła dochodzenie w tej sprawie. Jak stwierdzili nasi biegli na podstawie ekspertyzy, którą zleciliśmy, kupiono urządzenia, które przy określonej wysokości częstotliwości fal radiowych, od 105 megaherców, mogły realnie spowodować uszkodzenie ucha środkowego. I te urządzenia miały być stosowane przez służby prewencji, co czyniło sprawę szczególnie niebezpieczną. W wyniku naszej kontroli policjanci stwierdzili – niemal cytuję – że ze względu na doniesienia prasowe zdecydowano się na wycięcie tej funkcji urządzenia, czyli zrobiono z niego zwykłe urządzenie nagłaśniające, wydatkując dodatkowo 25 tys. zł, żeby jego podstawowa funkcja przestała działać. W specyfikacji istotnych warunków zamówienia nie wyczytalibyście państwo, że chodzi o to, żeby była ta funkcja, tylko że ma być przycisk uruchamiający tę funkcję. Ale gdyby inny dostawca nie gwarantował przycisku z tą funkcją, oczywiście by przegrał. W związku z tym to jest bardzo niebezpieczny mechanizm. Ta sytuacja absolutnie nie miała prawa mieć miejsca, dlatego że wtedy jeszcze rozporządzenie, teraz już ustawa enumeratywnie wymienia środki przymusu bezpośredniego i tam tego rodzaju środka przymusu bezpośredniego nie było, w związku z tym nie było podstaw prawnych do dokonania tego zakupu.

Skończyliśmy kontrolę z bardzo smutnymi wnioskami dotyczącymi uzyskiwania i przetwarzania przez uprawnione…

Poseł Stanisława Prządka (SLD):

Przepraszam, za jaką kwotę był ten zakup?

P.o. dyrektora departamentu NIK Marek Bieńkowski:

700 tys. zł, aczkolwiek pierwotnie chciano zakupić to urządzenie za 1500 tys. zł.

Dokonaliśmy kontroli uzyskiwania i przetwarzania przez uprawnione podmioty danych z bilingów, informacji o lokalizacji oraz innych danych, o których mowa w art. 180 c) i d) ustawy – Prawo telekomunikacyjne i jesteśmy gotowi do przedstawienia Wysokiej Komisji jej wyników. Przewodniczący Trybunału Konstytucyjnego zwrócił się do NIK o przekazanie wyników tej kontroli, bo TK lada tydzień będzie rozstrzygał w tej sprawie. Na pewnym poziomie ogólności mogę powiedzieć, że mamy duży problem prawny, dlatego że Polska, pomimo że implementowała dyrektywę Komisji Europejskiej, realnie w dużej części jej nie wykonuje, natomiast proces pozyskiwania i przetwarzania bilingów dla nas, dla przeciętnych obywateli jest niekontrolowalny. I to jest spory problem.

Przeprowadziliśmy kontrolę teleinformatyki w Policji – pytała o to pani minister Łybacka. W ubiegłym roku odbyła się kontrola rozpoznawcza i teraz zakończyliśmy dużą kontrolę, ale jej wyniki niestety też są złe. Z dwóch programów teleinformatycznych, na które wydatkowano środki, jeden realnie nie działa. Powiadomiliśmy prokuraturę o uzasadnionym podejrzeniu popełnienia dwóch przestępstw, bo jak to jest możliwe, że wydatkuje się kwotę 20.000 tys. zł i system realnie nie działa. I dwa: jak to jest możliwe, że wprowadza się system ogólnopolski, w którym nie są zachowane elementarne warunki wynikające z ustawy o ochronie danych osobowych dotyczących zarówno obywateli, jak i policjantów. W związku z tym, Wysoka Komisjo, jesteśmy gotowi do przedstawienia wyników tej kontroli.

Proszę zwrócić uwagę, że te kontrole, poprzedzane kontrolami rozpoznawczymi, przeradzały się później w kontrole duże, koordynowane, planowe, z bardzo dużą liczbą wniosków *de lege ferenda*. Przypadek SG jest o tyle odosobniony, że pomimo iż SG przyjęła wniosek do realizacji, ponownie zatrudniała z niewiadomych powodów prawnika,

mając obsługę prawną u siebie. Jest to ewenement, bo zazwyczaj służby, instytucje przyjmują wnioski pokontrolne do realizacji.

Podsumowując: to co się rysuje, to naprawdę duży, nierozwiązywalny problem, szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, z kwestią zamówień publicznych, IT i takim menadżerskim zarządzaniem w służbach i instytucjach.

I na koniec powiem, że zdecydowaliśmy się na przeprowadzenie kontroli w służbach specjalnych – nie tylko budżetową, ale zwróćcie państwo uwagę, że również w zakresie realizacji zadań. Pierwszy raz od wielu, wielu lat Izba weszła do ABW, do CBA, do Służby Wywiadu Wojskowego i badamy realizację zadań, tak jak w przypadku ABW, CBA, jeśli chodzi o nabór, o ich funkcje, o zarządzanie kryzysowe. Jestem głęboko przekonany, że to powinien być stały proces. Oczywiście nie mamy dostępu do danych dotyczących ich źródeł, natomiast ponad wszelką wątpliwość te instytucje dysponują niemałym groszem publicznym, dlatego uważamy, że naszą misją jest to, aby przedstawiać parlamentowi ich aktywność w tym zakresie. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Marek Wójcik (PO):

Dziękuję bardzo, panie generale. Do Komisji, z tego co wiem, formalnie wpłynęło sprawozdanie z kontroli na temat naboru i szkolenia służb mundurowych, natomiast jak tylko państwo rozwiążecie wszystkie kwestie formalne i wyślecie sprawozdania do naszej Komisji, wtedy z całą pewnością nimi również się zajmiemy. Dla nas jest to zawsze bardzo istotne wskazanie, żeby po publikacji jakiegoś raportu zajmować się takimi sprawami na posiedzeniach Komisji. Dzięki temu możemy wyjaśniać wszystkie wątpliwości i niejako wzmacniać państwa pracę przed resortami, ministrami, kierownikami różnego rodzaju służb i instytucji, aby czuli oni pewną presję ze strony Komisji, ze strony parlamentu na rzeczywiste uzdrawianie sytuacji, która została przez państwa wykryta, czy różnych nieprawidłowości, które zostały wskazane.

P.o. dyrektora departamentu NIK Marek Bieńkowski:

Panie przewodniczący, powiedziałem, że zakończyliśmy te kontrole, ale dziękuję za tę uwagę. Rzeczywiście nie przesyłamy do Wysokiej Komisji materiałów z zakończonej kontroli dopóty, dopóki kierownik jednostki kontrolowanej nie odniesie się w określonym terminie na piśmie, bo ma takie prawo, do naszych uwag i wniosków. Niestety starzeję się, ale to, co przyświeca kierownictwu departamentu, to nie jest łatwe – koledzy bronią bodajże jutro swoją pracę po studium menadżerskim – i czasami niektórzy się uśmiechają, ale głęboko w to wierzę, że to jest proces, który zakończy się sukcesem. W tych kontrolach, które podjęliśmy, absolutnie nie ma pojęcia: wygrany, przegrany, tzn. my absolutnie nie chcemy podchodzić do tego w ten sposób. Padają pytania: dlaczego do nas przyszliście? Bo to wynika z analizy ryzyka. Dlaczego formułujecie wniosek do prokuratora? Bo na to wskazuje opis wynikający z obiektywnych ustaleń. Natomiast duża część naszych ustaleń, i tym chciałem zakończyć, przytłaczająca część naszych ustaleń odnosi się do uchybień o charakterze systemowym. Czy to będzie Bieńkowski, Sordyl czy Sierański, to system powoduje, że po prostu prędzej czy później popełni się błąd. I to są ustalenia, na których nam szczególnie zależy, zwłaszcza jeśli chodzi o problematykę bezpieczeństwa wewnętrznego, która nie przekłada się tak szybko jak gospodarka, natomiast niestety w dalszej perspektywie powoduje bardzo gwałtowne pogorszenie stanu bezpieczeństwa i poczucia bezpieczeństwa. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Wójcik (PO):

Dziękuję bardzo, panie generale. Jeśli nie ma innych głosów, pozostaje mi zaproponować opinię Komisji.

Komisja na posiedzeniu w dniu 19 czerwca 2013 r. przyjęła do wiadomości sprawozdanie z działalności w roku 2012 Departamentu Porządku i Bezpieczeństwa Wewnętrznego NIK.

Nie widzę uwag do tej opinii, w związku z tym opinia została przyjęta.

Chcielibyśmy również zgłosić trzy propozycje do planu pracy NIK na rok 2014. Proszę, panie przewodniczący.

Poseł Jerzy Polaczek (PiS):

Korzystając z bardzo reprezentatywnej obecności przedstawicieli NIK, chciałbym zauważyć przy okazji planu pracy, iż powstaje w tych tygodniach chyba bardzo istotny problem systemowy na największym międzynarodowym lotnisku Warszawa-Okęcie. Związany jest z przejęciem funkcji w zakresie kontroli bezpieczeństwa pasażerów przez firmę zewnętrzną. Jestem odbiorcą bardzo niepokojących sygnałów i wydaje się, że to powinien być jeden z dość pilnych punktów zainteresowania Izby. Formułuję to tym bardziej osobiście wobec pana dyrektora – przepraszam za uwagę – z racji przed laty pełnionej funkcji szefa SG. Warto byłoby ten temat ewentualnie dzisiaj w kilku zdaniach skonkludować, czy macie państwo np. tego rodzaju sygnały.

Przewodniczący poseł Marek Wójcik (PO):

Panie przewodniczący, w tym momencie zajmujemy się propozycjami dla NIK w zakresie właściwości naszej Komisji, natomiast o problemie związanym z kontrolami bezpieczeństwa ja również wiem. W zaakceptowanym dzisiaj, przyjętym przez prezydium planie pracy Komisji znajduje się wizytacja na lotnisku Okęcie poświęcona temu, w jaki sposób zapewnia się bezpieczeństwo i jak przebiegają kontrole bezpieczeństwa po przejęciu tych obowiązków przez prywatną firmę. Ja ze swojej strony mogę powiedzieć tylko tyle, że wspólnie z sekretariatem podjęliśmy działania, żeby ta wizytacja odbyła się możliwie szybko. Jesteśmy w kontakcie z odpowiednimi służbami, po to, żeby państwo mieli możliwość zapoznania się w ciągu najbliższych tygodni z tym, jak ta sytuacja wygląda na miejscu.

Proszę, panie generale.

P.o. dyrektora departamentu NIK Marek Bieńkowski:

Oczywiście śledzimy tę sytuację i dotarły do nas skargi. Mogę zapowiedzieć, że delegatura NIK w Gdańsku przygotowuje przy wsparciu mojego departamentu bardzo dużą ogólnopolską kontrolę również na wniosek posłów. Co prawda nie z naszej Komisji, ale na posiedzeniu naszej Komisji zwracali oni uwagę, że mają wątpliwości co do zmiany struktury organizacyjnej SG na południu Polski. Poprosiliśmy koleżanki i kolegów z delegatury gdańskiej, żeby problem dotyczący sposobu zamiany instytucji odpowiedzialnych za bezpieczeństwo na lotniskach włączyli w tematykę tej kontroli. Jest bardzo prawdopodobne, że w ramach ogólnie pojętej kontroli SG ta tematyka też będzie wzięta pod uwagę.

Przewodniczący poseł Marek Wójcik (PO):

Dziękuję bardzo, panie generale. Proponuję do planu pracy NIK następujące tematy. Temat pierwszy: Prawidłowość realizacji przez Policję zadań w zakresie poszukiwania osób zaginionych. Temat drugi: Prawidłowość realizacji przez właściwe podmioty zadań w zakresie ochrony przed cyberterroryzmem. Czy są uwagi do tych propozycji? Nie widzę, zatem rozumiem, że Komisja przyjęła propozycje, które zostaną przedstawione Komisji do Spraw Kontroli Państwowej. To tyle, jeżeli chodzi o realizację dzisiejszego porządku obrad.

Chciałem jeszcze państwa poinformować, że jutrzejszy porządek obrad zostanie rozszerzony, po pierwsze, o kwestie związane z przyjęciem planu pracy Komisji na najbliższe pół roku. Dla zainteresowanych taki plan pracy jest dostępny w sekretariacie, będzie też wysyłany, prezydium miało okazję z tym planem dzisiaj się zapoznać. Jeżeli chodzi o jutrzejszy porządek obrad, to zostanie on rozszerzony o jeszcze jedną kwestię, dlatego że w związku z pewną nakładką legislacyjną będziemy przystępowali do inicjatywy komisyjnej zmieniającej ustawę o zmianie ustawy o transporcie drogowym oraz ustawę o czasie pracy kierowców. Chodzi o pewną kolizję dwóch ustaw – tej ustawy oraz ustawy o środkach przymusu bezpośredniego. Ta drobna nowelizacja jest konieczna, dlatego jutro Komisja do niej przystąpi.

To tyle, dziękuję bardzo, zamykam posiedzenie Komisji.